

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 537)

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/775)

T.C.

Başbakanlık

6.11.2000

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-136/5314

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.10.2000 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası, Türk bankacılık sisteminin yaklaşık % 40'ını teşkil etmektedir. Bu nedenle, adı geçen bankaların performansı tüm bankacılık sistemi üzerinde belirleyici olmakta, bu bankaların mali yapılarındaki değişimler sektöre de yansımaktadır.

Son yıllarda bankacılık sektöründe meydana gelen olumsuz gelişmeler sistemin kırılganlığını göstermiş, sektörün yeniden yapılandırılması bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, kamu bankalarının sektördeki yeri ve önemi dikkate alındığında; söz konusu bankalarının içinde yer almadığı bir yeniden yapılandırma programının amacına ulaşamayacağı açıktır.

Tasarı ile, kamu bankalarının yeniden yapılandırılması suretiyle, gerek idarî gerekse mali yapılarının kuvvetlendirilmesi öngörülmektedir. Bu sayede tüm sektörün rehabilitasyonu mümkün olabileceği gibi, Avrupa Birliğiyle gerçekleşecek üyelik öncesinde sistemin bütünüyle kuvvetlenmesi ve ulusal rekabet gücümüzün artması sağlanacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - (1) numaralı fıkra ile, Kanunun amacının, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin % 100'üne kadarının özel sektöre satışının gerçekleştirilmesi olduğu belirtilmiştir.

(2) numaralı fıkra ile, adı geçen kamu bankaları bu Kanun dışında sektördeki diğer özel bankalar gibi özel hukuk hükümlerine ve Bankalar Kanunu hükümlerine tâbi kılınmıştır.

(3) numaralı fıkra ile, Kanunun amacı genel çerçeveyi belirlemek olduğundan, sektördeki özel bankalarda olduğu gibi ayrıntılı hususların ana sözleşmelerde düzenlenmesi öngörülmüştür.

(4) numaralı fıkra ile, bankaların yıllık faaliyetlerinin bağımsız denetim kuruluşlarınca incelenerek rapora bağlanması ve bu raporların bankaların genel kurullarına sunulması öngörülmüştür.

Özel bankalarla rekabet içinde çalışan söz konusu bankalar, kamu bankası olmaları nedeniyle tâbi oldukları mevzuat açısından diğer bankalara göre bazı kısıtlamalar altında faaliyet göstermek zorundadırlar.

(5) numaralı fıkra ile, yeniden yapılandırmanın başarıya ulaşması için söz konusu kamu bankalarının tâbi olmayacakları kanunlar belirtilmiştir.

Madde 2. — (1) numaralı fıkra ile, bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları da dahil olmak üzere bankaların etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi öngörülmüştür.

(2) numaralı fıkra ile, bankaların yeniden yapılandırıldıktan sonra hisselerinin satış işlemlerinin 4046 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılması öngörülmüştür. Ayrıca, bankaların yeniden yapılandırılma ve hisse satış işlemlerinin bu Kanunun yürürlüğe girmesinden başlayarak 3 yıl içinde sonuçlandırılacağı ve bu 3 yıllık sürenin bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulunca yarısı kadar uzatılabileceği hükme bağlanmıştır.

Uygulanmayacak hükümler arasında 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri de sayıldığından, (3) numaralı fıkra ile, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle hukuki bir boşluğun doğmamasını teminen bankaların mevcut personeli için, halen tâbi oldukları mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş, özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair malî haklarının bankaların genel kurullarınca tespit edileceği öngörülmüştür. Ayrıca, yeniden yapılandırma süresince bankalarca özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personele ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi hükme bağlanmıştır.

Madde 3. — Bankaların birikmiş görev zararı alacaklarının yeniden yapılandırma önündeki en büyük engel olduğu dikkate alınarak, (1) numaralı fıkra ile, yeniden yapılandırma çalışmaları sırasında söz konusu zararların yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, çeşitli kanun ve kararnamelerle bankalara verilmiş olan görevlerin program dönemi sonunda yürürlükten kalkacağı ve yeniden yapılandırma döneminde bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

(2) numaralı fıkra ile, bankalarda Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan personele en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 150'sini geçmemek üzere görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenmesi öngörülmüştür. Ayrıca, herhangi bir kanunî düzenlemeye dayanılmaksızın kamu iktisadî teşebbüsü statüsündeki bankaların personeline bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, yol parası ve ikâmet gibi adlarla yapılmış olan ödemelerin kanunî dayanağa kavuşturulması amacıyla, söz konusu ödemelerin bu Kanuna göre yapılmış sayılması hükme bağlanmaktadır.

Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası halen anonim şirket statüsünde faaliyet göstermektedir.

(3) numaralı fıkra ile, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının da aynı yapıya getirilmesi amacıyla, anılan Bankanın anonim şirket olarak ticaret siciline tescil edilmesi yönünde düzenleme yapılmış; zaman ve kaynak tasarrufu sağlanabilmesi amacıyla bir defaya mahsus olmak üzere hiçbir hukuki işleme gerek olmaksızın resen tescil imkanı getirilmiştir. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının mevcut sağlık yardım sandığına tüzelkişilik verilmiş, sandığın organları, kaynakları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen ana statüsünün Banka yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girmesi hükme bağlanmıştır.

(4) numaralı fıkra ile, Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ile bu işlemlere ilişkin kağıtların her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulması öngörülerek, mali tasarrufun yanı sıra işlemlerin hızlandırılması amaçlanmış, ticaret siciline tescil ve Sermaye Piyasası Kurulu kayıt işlemlerinden ücret alınmaması öngörülmüştür.

(5) numaralı fıkra ile, bankalardaki Hazine hisselerinin bankaların ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edilmesi hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 1. - (1) numaralı fıkra ile, bankaların ana sözleşmelerinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. Ayrıca, mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevlerinin genel kurullarca yenileri seçilinceye kadar devam etmesi ve bankaların diğer personelinin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte buldukları kadro ve pozisyonlara atanmış sayılmaları hükme bağlanmıştır.

(2) numaralı fıkra ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 5434 sayılı Kanuna göre hizmet süreleri itibarıyla emeklilik hakkını kazanmış olan personelin emekliliğe teşvik edilmesi amacıyla ek maddi faydalar sağlanmıştır. Bununla birlikte, bu kapsamda emekli olan personelin, emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl süreyle bu bankalarda yeniden istihdam edilememesi hükme bağlanmıştır.

(3) numaralı fıkra ile, bankaların mevcut personeline yeniden yapılandırma süresince isteklerine bağlı olmak üzere, diğer kamu kurumlarına geçme imkanı da tanınmış, söz konusu işlemler için uygulamalarda bütünlük sağlanmasını teminen 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde yer alan usul ve esasların temel alınması öngörülmüştür. Ancak, bu durumda söz konusu Kanuna göre yapılması gereken ödemelerin ilgili bankalarca karşılanması öngörülmüştür.

Madde 4. - Yürürlük maddesidir. Madde ile, Kanunun bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşüncüye kadar yürürlükte kalması hükme bağlanmıştır.

Madde 5. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

10.11.2000

Esas No. : 1/775

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 6.11.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 7.11.2000 tarihinde Komisyonumuza sevk olunan "Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 9.11.2000 tarihinde yaptığı 2 nci birleşimde

Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Recep Önal, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı, T.C. Ziraat Bankası ile T. Halk Bankası ve T. Emlak Bankası Genel Müdürlükleri temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görülmüştür.

Bilindiği gibi; 1980 sonrasında Türkiye'de değişen ve gelişen ekonomik şartlara paralel olarak, bankaların mülkiyet yapılarının verimliliklerini etkilediği düşüncesi bankacılık sistemi içinde yoğun olarak tartışılmaya başlanmıştır. Bu çerçevede, Türk bankacılık sisteminde önemli paya sahip olan kamu bankalarının, gelişen ekonomik koşullara ve rekabete dayalı serbest piyasa ekonomisi şartlarına bağlı olarak, ekonomideki genel etkinliğin ve verimliliğin yükseltilmesi amacıyla özelleştirilmeleri gündeme gelmiştir.

Bankacılık sektörü Türk finans sisteminin en gelişmiş kesimini oluşturmaktadır. Geniş hizmet yelpazesi ve kaynak birikimi ile ülke kalkınmasında oldukça önemli ve etkin bir yere sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası Türk bankacılık sisteminin % 40'ını teşkil etmektedir. Bu nedenle, adı geçen bankaların performansı tüm bankacılık sistemi üzerinde belirleyici olmakta, bu bankaların mali yapılarındaki değişimler sektöre de yansımaktadır. Son onbeş yılda bankacılık kesiminde meydana gelen değişimler de dikkate alındığında, bankacılık sisteminde kamu bankalarının da yer alacağı bir yeniden yapılandırma programının uygulanmasının, AB'liğine üyelik sürecinde Türk bankacılık sisteminin sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasının ön koşulu olarak kabul edilmektedir.

Türk bankacılık sisteminde önemli bir yere sahip olan kamu bankalarının özelleştirilmesi ile ekonomideki genel etkinliğin ve verimliliğin yükseltilmesi yanında, tüm bankaların farklı kanunlara ve hiçbir ayrıcalığa tabi olmadan faaliyet göstermelerinin şartları oluşturulacak, böylece piyasadaki rekabet artarak, mevcut kaynakların etkin kullanımı sağlanmış olacaktır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, getirilen düzenleme ile;

* Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin;

- Çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde idari ve mali yönden yeniden yapılandırılmalarının,

- Hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin yapılması ve hisselerinin % 100'üne kadarının özel sektöre satılabilmesine olanak sağlanmasının,

- Bankacılık sektöründeki diğer özel bankalar gibi özel hukuk hükümlerine ve Bankalar Kanunu hükümlerine tabi kılınması ile bankacılık faaliyetlerine ilişkin diğer ayrıntılı hususların ana sözleşmelerinde düzenlenebilmesinin hükme bağlanmasının,

- Yıllık faaliyetlerinin bağımsız denetim kuruluşlarıncaya izlenerek rapora bağlanması ve bu raporların sözkonusu bankaların genel kurullarına sunulabilmesine olanak sağlanmasının,

- Kamu bankası olmaları nedeniyle mevzuat açısından tabii oldukları kısıtlamaların kaldırılması suretiyle diğer özel bankalarla rekabet edebilmelerinin sağlanmasının,

- Etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırmaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konularında Bakanlar Kuruluna yetki verilmesinin,

— Hisselerinin satış işlemlerinin özelleştirmeye ilişkin 4046 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılmasının,

— Yeniden yapılandırma ve hisse satış işlemlerinin Tasarının kanunlaşmasını takibeden 3 yıl için tamamlanmasının,

— 399 sayılı Kanun Hükümünde Karamamenin Tasarının kanunlaşmasından sonra sözkonusu bankalarda anılan KHK 'ye tabi olarak çalışanlar açısından uygulanmayacak olması nedeniyle hukukî bir boşluğun doğmamasını teminen, mevcut personele halen tabi oldukları mevcut hükümlerin uygulanacağını hükme bağlanmasının,

Amaçlandığı anlaşılmıştır.

Tasarıda ayrıca;

• Özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair mafi haklarının sözkonusu bankaların genel kurullarında tespit edileceğini hükme bağlayan,

• Yeniden yapılandırma sürecinde Ziraat, Halk ve Emlak Bankalarının özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personelê ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirleneceğini belirten,

• Ziraat, Halk ve Emlak Bankalarının birikmiş görev zararlarının yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa edilmesine olanak sağlayan,

• Çeşitli kanun ve karamamelerle sözkonusu bankalara verilmiş olan görevleri program dönemi sonunda yürürlükten kaldıran,

• Yeniden yapılandırma döneminde sözkonusu bankalara, bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceğini hükme bağlayan,

• Tasarının kanunlaşmasından sonra sözkonusu bankaların mevcut personeline, en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının %150'sini geçmemek üzere, görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenmesini öngören,

• KİT statüsünde faaliyet gösteren anılan bankaların personeline, herhangi bir kanunî düzenlemeye dayanmaksızın yol parası ve ikâmet gibi adlarla yapılmış ödemelerin bu düzenlemeye göre yapılmış sayılacağını hükme bağlayan,

• Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, anonim şirket statüsünde faaliyet gösteren Türkiye Halk Bankası ve Türkiye Emlak Bankası gibi anonim şirket statüsüne dönüştüren,

• T.C. Ziraat Bankasının mevcut sağlık yardım sandığına tüzel kişilik veren,

Öngörülen düzenlemeler çerçevesinde yapılacak işlemler ile bu işlemlere ilişkin kağıtların her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulmasına imkân sağlayan,

• Bankalardaki hazine hisselerinin bankaların ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edileceğini belirten,

• Bankaların, ana sözleşmelerinin Tasarının kanunlaşmasını takip eden 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girmesine, mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevlerinin genel kurullarınca yenileri seçilinceye kadar devam etmesine, diğer personelin bu düzenleme ile mevcut kadro ve pozisyonlara atanmış sayılmalarına, 5434 sayılı Kanuna göre hizmet süreleri itibariyle emeklilik hakkı kazanmış personelin emekliliğe teşvik edilmesine, emekli olan personelin

emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl süre ile anılan bankalarda yeniden istihdam edilememesine ve isteyen personele diğer kamu kurumlarına da geçme imkânı tanıyan,

• Sözkonusu düzenlemelerin, Bankalar hakkında, sermayelerindeki kamu payının % 50'nin altına düşünceye kadar uygulanacağını hükme bağlayan,

Düzenlemelere yer verilmiştir .

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakerelerde;

– Özelleştirmenin ülkemiz için bir gereklilik olduğu, bu gerekliliğin toplumun büyük bir bölümü tarafından kabul edildiği, ancak son yıllarda yapılan özelleştirme uygulamalarının bazı olumsuz yönlerinin karıuoyunca tartışılmasının toplumun özelleştirme uygulamalarına güvenini sarstığı,

– Ekonomik istikrar programının en önemli unsurlarından biri olan kamu bankalarının özelleştirilmesinin orta ve uzun dönemde makro-ekonomik istikrarın sağlanmasına önemli katkı sağlayacağı,

– Türk bankacılık sektöründe yer alan kamu bankalarının özelleştirilmesi halinde devletin bankacılık sistemine müdahalesinin büyük oranda ortadan kalkacağı, böylece bu bankaların ekonomik koşullar doğrultusunda gerekli politikaları süratle üretmeleri ve uygulamalarının kolaylaşacağı, etkinlik ve verimlilik düzeylerinde önemli artışların meydana geleceği,

– T.C. Ziraat Bankası ile T. Halk Bankasının yurt geneline yayılmış şubeleri ile önemli bir kamu hizmeti yerine getirdiği, bu bankaların yüklendiği ihtisas gerektiren görevlerin yanında stratejik bir öneme de sahip oldukları, bu nedenle sözkonusu bankaların yüklendikleri özel misyonu yerine getirecek mekanizmaların neler olduğuna açıklık getirilmesi gerektiği,

– Kamu kesiminin bankacılık sistemindeki mevcut ağırlığının kademeli olarak azaltılmasının yararlı olacağı, bu amaçla mevcut ve gelecekteki ekonomik gereklere göre, belirli bir alanda kamusal sermayeli ihtisas bankası vasfının devamına ihtiyaç duyulmayan bankaların hızla özelleştirilmesi, ihtiyaç duyulanların ise ihtisas görevlerine uygun organizasyon ve kaynak yapısına kavuşturulmasının yararlı olacağı,

– Başta kamu bankaları olmak üzere diğer kamusal sermayeli kuruluşların özelleştirilmesinin istenilen hızla gerçekleştirilemediği, değişen ve gelişen dünya ekonomisinin şartları dikkate alındığında bu durumun ülke ekonomisinin bir zaafı olarak ortaya çıktığı,

– Türk finans kesiminde, yapısal değişim politikaları çerçevesinde değerlendirilecek Sermaye Piyasası Kanunu ile Bankalar Kanunu gibi önemli düzenlemelerin yapıldığı, ancak bu reformların başarıya ulaşması için hayati bir öneme haiz olan Kamu Bankalarının özelleştirilmesinin gerçekleştirilemediği, bu durumun ekonomideki üretim yapısının yenilenmesini ve kamu kesiminin ekonomideki payının azaltılmasına dönük politikaları olumsuz bir şekilde etkilediği,

– Ziraat, Halk ve Emlak Bankalarının özelleştirme sürecinin 3 yıl olarak belirlendiği, bu süre içinde bankaların denetimlerinin nasıl olacağı hususunda bir düzenlemeye tasarıda yer verilmediği,

– Emlak, Halk, Ziraat ve Vakıflar Bankasının özelleştirilmesinin ülke ekonomisi açısından yararlı olacağı, ancak Ziraat ve Halk Bankalarının önemli görevlerinin bulunduğu, bu nedenle sözkonusu bankalarda kamu denetiminin sürdürülmesini sağlayacak imtiyazlı hisselerin oluşturulması gerektiği,

— Kamu bankalarının özzerkleştirme yerine bir an önce özzerleştirilmesi gerektiği, özzerleştir-
menin uzun vadede ekonomik istikrarın sağlanması ve haksız rekabetin önlenmesine katkı
sağlayacağı,

— Kamu bankalarının sektördeki ağırlığının %50'yi aştığı, özel banka ve finans kuruluşlarının
kamu bankalarına aktardığı fonlar da hesaba katıldığında bu oranın % 70'lere kadar yükselebildiği,
bu durumun finans piyasalarının kamu bankalarına endekslilik olarak faaliyetinde bulduklarının en
büyük göstergesi olduğu,

— Kamu bankalarının reel kesime aktardığı fonların ekonomiye önemli etkileri bulunduğuna, bu
fonların politik ve spekülasyon olarak dağıtılmalarının sözkonusu olduğu, bu durumun sözkonusu
bankaların rekabet şartlarına göre çalışmalarına engel teşkil ettiği, kamu bankalarının
özzerleştirilmesi ile bu tür olumsuzlukların önlenebileceği,

— Öncelikle özzerleştirilerek özzerleştirilmesi planlanan üç kamu bankasının, 3 yıllık yeniden
yapılandırma sürecinde, yürütmenin denetiminde kalacağından TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri
Komisyonunun denetiminden de çıkartılmaması gerektiği, -Yeniden yapılandırma olarak belirtilen
3 yıllık sürecin Bakanlar Kuruluna verilen yetki ile 4,5 yıla kadar çıkartılabileceği olanağının,
söz konusu bankaların özzerleştirilmeleri konusunda hassas olunmadığının bir göstergesi olarak
değerlendirilebileceği,

— Türkiye'nin son yıllarda karşı karşıya kaldığı temel problemin kamunun iç borçlanması ve
kamu bankaları aracılığıyla ülke kaynaklarının büyük bir kesimini denetim altında tutmasından
kaynaklandığı, bu nedenle gerek AB'liğine tam üyelik süreci, gerekse çağdaş bankacılık alanındaki
gelişmeler dikkate alındığında bankacılık sisteminde başlatılan yeniden yapılandırma programının
temel unsurlarından biri olan kamu bankalarının özzerleştirilmesine yönelik bu tasarının 57'nci
Hükümet tarafından gündeme getirilmesinin, Hükümetin ülkenin kronikleşmiş sorunlarına karşı
sergilediği anlayışın bir göstergesi olarak değerlendirilmesi gerektiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

— Son yıllarda bankacılık sektöründe meydana gelen olumsuz gelişmelerin yanında AB'liğine
tam üyelik süreci ile 3 yıllık istikrar programının temel hedefleri dikkate alındığında, bankacılık
sektörünün yeniden yapılandırılması gereğinin gündeme geldiği, bu çerçevede T.C. Ziraat, T. Halk
ve T. Emlak Bankalarının özzerleştirilmesi amacıyla sözkonusu tasarının hazırlandığı,

— Türk bankacılık sisteminde önemli bir paya sahip olan kamu bankalarının özzerleştirilmesi ile
bankacılık sistemi içindeki tüm bankaların farklı kanunlara ve hiçbir ayrıcalığa tâbi olmadan
faaliyet göstermelerine imkân sağlanmış olacaktır,

— T.C. Ziraat, T. Halk ve T. Emlak Bankalarının özzerleştirilmeleri için öngörülen 3 yıllık
sürenin, genelde bankaların birikmiş görev zararlarını tasfiye edilerek mali yapılarının
güçlendirilmesi, özelde ise T.C Ziraat Bankasının rasyolarının Avrupa Birliği bankacılık siste-
mindeki rasyolarla aynı düzeye getirilmesi için gerekli olduğu,

— Türk Bankacılık sektöründe öngörülen yeniden yapılandırma programının temel amacının
sistemde yer alan kamu ve özel tüm bankaların bankacılık ilke ve kurallarına uygun olarak faaliyet-
lerini sürdürmesi olduğu, yeniden yapılandırma programının temel amacının; tüm bankaların özzerk
yönetim ilkelerine uygun, ülkenin sınırlı kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanıldığı,
uluslararası bankalar ile rekabete açık bir bankacılık sistemi yaratılması olduğu,

— İhtisas bankaları olan T.C. Ziraat ile T. Halk Bankalarının yerine getirdikleri görevlerin bazılarının Hazine Müsteşarlığı bünyesinde bulunan Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünce yürütüldüğü, bu birimin görev ve sorumluluklarının yeniden yapılandırma programı çerçevesinde yeniden ele alınacağı,

— Özelleştirilecek üç kamu bankasının üç yıllık yeniden yapılandırma sürecinde denetimlerinin 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümler çerçevesinde yerine getirileceği,
İfade edilmiştir.

Bu görüşmeleri müteakip tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

* 1 inci maddesi;

— Birinci fıkrasında yer alan "...hisselerin % 100'üne..." ifadesinin "hisselerin tamamına ...", "... özel sektöre ..." ifadesinin ise hukuk mevzuatındaki kavramlarla paralellik sağlanması amacıyla "... özel hukuk hükümlerine tâbi gerçek ve tüzel kişiler..." şeklinde değiştirilmesi,

— İkinci fıkrası; anlatıma açıklık getirmesi amacıyla yeniden düzenlenmesi,

— Dördüncü fıkrası; özelleştirme kapsamındaki Bankalarda geçiş sürecinde yapılacak bağımsız denetimin, 4389 Sayılı Bankalar Kanunu çerçevesinde yapılacağına açıklık getirecek bir ifadenin ilave edilmesi,

— Beşinci fıkrasının sonuna, T.C. Ziraat Bankası ve T. Halk Bankasının stratejik kuruluşlar olarak nitelendirilemeyeceği, bu kuruluşların hisselerinin de imtiyazlı hisse olmadığı görüşünden hareketle, özelleştirmeyle ilgili hükümleri düzenleyen 4046 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin bu kuruluşlar için uygulanmamasına ilişkin bir hükmün eklenmesi,

* 2 nci maddesi;

— Birinci fıkrasına, yeniden yapılandırma sürecinde, sözkonusu üç bankanın özerk bir şekilde çalışacağına açıklık getirilmesi doğrultusunda bir ibarenin ilave edilmesi,

— Üçüncü fıkrasının, ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere, Tasarının kanunlaşmasından sonra, bankaların, Emekli Sandığı ile ilişkisini devam ettirmek isteyen personelinin, özel hukuk statüsünde geçirdiği sürenin kazanılmış hak aylığında değerlendirilerek ek gösterge, makam ve temsil tazminatı gibi haklarının verilebilmesine olanak sağlayan bir düzenlemenin eklenmesi,

* 3 üncü maddesi;

— İkinci fıkrasının; özerk anonim şirket statüsünde faaliyet gösterecek bankaların personeline ödenecek bankacılık tazminatının, verginin genelliği ile vergi adaleti gibi ilkeler de dikkate alınarak vergiye tâbi tutulmasına olanak sağlanması, bu ödemenin vergiye tâbi tutulacak olmasından dolayı bankacılık tazminatı oranının çalışanların hak kaybına uğramaması amacıyla % 150'den % 180'e çıkartılması ve ayrıca bu ödeme benzeri bir ödemenin yapılmasına olanak vermeyecek hükümler ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan bu tür ödemelerin, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tâbi tutulmamasına ilişkin düzenlemeleri kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

— Dördüncü fıkrasının; birinci cümlesine, anlama açıklık getirilmesi amacıyla "...bu işlemlere ilişkin ..." ifadesinden sonra gelmek üzere "... olarak düzenlenecek..." şeklindeki bir ibarenin eklen-

mesi, ayrıca bu cümlede yer alan "... istisnadır." ifadesinin "... müstesnadır." şeklinde değiştirilmesi, ikinci cümlesinin ise; ticaret siciline tescil sırasında özellikle T.C. Ziraat Bankasının ek malî yükümlülük altına girmemesi amacıyla, bankaların bazı kanunlarda yer alan mecburi ödeme ve kesintilerden muaf tutulmasına olanak sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi,

"Geçici 1 inci maddesi; ikinci fıkrasında yer alan % 20 oranının, sözkonusu bankaların yeniden yapılandırma sürecinde verimli ve etkin bir şekilde çalışabilmelerinin sağlanabilmesi amacıyla emekliliğin özendirilmesi için öngörülen oranın yetersiz kalacağı düşüncesinin yanında, 4046 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinde bu oranın % 30 olması da dikkate alınarak % 30 olarak değiştirilmesi,

Suretiyle,

* Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri ise aynen, kabul edilmiştir .

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Hayrettin Özdemir</i>	<i>Nihat Gökbulut</i>
Antalya	Ankara	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i>	<i>Gaffar Yakın</i>
Bartın	Adıyaman	Afyon
	(Muhalefet şerhim ektedir.)	
Üye	Üye	Üye
<i>M. Zeki Sezer</i>	<i>Cengiz Aydoğan</i>	<i>M. Güven Karahan</i>
Ankara	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Arabacı</i>	<i>Necati Yönder</i>	<i>Zeki Ergezen</i>
Bilecik	Bingöl	Bitlis
	(Muhalefet şerhim eklidir.)	(İmzada bulunamadı.)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Hakkı Duran</i>	<i>Hüseyin Karagöz</i>
Bursa	Çankırı	Çankırı
(Muhalefet şerhim eklidir.)		(Muhalefet şerhimiz ektedir.)
Üye	Üye	Üye
<i>Aslan Polat</i>	<i>Mehmet Sadri Yıldırım</i>	<i>Metin Kalkan</i>
Erzurum	Eskişehir	Hatay
(Muhalefet şerhimiz ektedir.)	(Muhalefet şerhi ektedir.)	(Muhalefet şerhim ektedir.)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Dönen</i>	<i>Masum Türker</i>	<i>Nesrin Nas</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir.)		

Üye <i>Celal Adan</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir.)	Üye <i>Arslan Aydar</i> Kars	Üye <i>Mehmet Serdaroğlu</i> Kastamonu
Üye <i>Kemal Köse</i> Kocaeli	Üye <i>Ahmet Derin</i> Kütahya (Muhalefet şerhim ektedir.)	Üye <i>Süleyman Çelebi</i> Mardin
Üye <i>Metin Ergun</i> Muğla	Üye <i>Ş. Ramis Savaş</i> Sakarya	Üye <i>Cevat Ayhan</i> Sakarya (Muhalefet şerhi eklidir.)
Üye <i>Mehmet Çakar</i> Samsun	Üye <i>Kemal Kabataş</i> Samsun (Muhalefet şerhim eklidir.)	Üye <i>Lütfi Ceylan</i> Tokat
Üye <i>Bekir Gündoğan</i> Tunceli		Üye <i>Evlîya Parlak</i> Hakkâri

MUHALEFET ŞERHİ

T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketi hakkında kanun tasarisına aşağıdaki sebeplerle muhalifiz.

1. Özelleştirilmek istenen bu bankalara ait görev zararlarının ne kadar olduğu gerekçede verilmemiştir. İfade edilen 20 milyar dolar doğru ise bu açık nasıl karşılanacaktır. Bu hususta bir bilgi yoktur.

2. Ziraat Bankası 30 milyon çiftçiye, Halk Bankası 20 milyon esnaf, sanatkâr zümresine hizmet etmektedir. Bu bankalar özelleşince çiftçi ve esnafa verilecek destek hizmeti nasıl yürütülecektir. Bu hususta bir açıklık yoktur.

3. Bu bankalar üç ile dört buçuk yıllık sürede özelleştirilecektir. Bu geçiş döneminde bu bankaların kamu adına denetimi nasıl yapılacaktır? Buna ait bir hüküm getirilmemiştir.

4. Bankacılık sektöründe büyük yolsuzlukların olduğu günümüzde bu bankaların batık kredilerinin miktarı nedir? Buna ait bir bilgi yoktur.

5. Bu bankaların halen batmış ve TMSF'na devredilmiş olan bankalara verdiği nakdi ve teminat mektupları miktarları ne kadardır? Bu hususta bilgi verilmemiştir?

6. Bu bankaların yeniden yapılandırılmalarına ait usul ve esasların Bakanlar Kurulunca tespit edileceği bildirilmekte ancak bu usul ve esasların ne olacağı hakkında bilgi verilmemiştir.

9.11.2000

Metin Kalkan

Aslan Polat

Cevat Ayhan

Hatay

Erzurum

Sakarya

Ahmet Derin

Hüseyin Karagöz

Dengir Mir Mehmet Fırat

Kütahya

Çankırı

Adıyaman

MUHALEFET ŞERHİ

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıda gösterilen gerekçelerle muhalifiz.

1. Söz konusu kanun tasarısı ülkedeki finans kesiminin % 40'ını temsil eden kamu bankalarının yarattığı sorunu çözmek amacıyla hazırlanmamıştır. Bu hükümetlerin IMF'ye dönük görevlerini yerine getiriyor izlenimini vermek için düzenlenmiştir. Zira, gerçek ihtiyaç olan özelleştirme, kısmi ve takvime bağlı yöntemlerle belirlenmemiştir. Özelleştirme adı altında yapılan düzenlemenin hiçbir anlamı bulunmamaktadır.

2. Mevcut bankaların yönetimleri Başbakan tarafından atanacak, genel kurullarında hazine temsilcisi görev alacaktır. Bu bankaların yeniden yapılandırılmaları Bakanlar Kurulunca belirlenecektir. Burada hiçbir ilke ve çerçeve getirilmemiştir. Böyle özelleştirme mümkün değildir.

3. Özel hukuka göre istihdam edilecek personelin kadro sayısı, unvanları, malî hakları hazinenin kontrolündeki genel kurulca belirlenecektir. Böyle açık bir yetkinin sakıncaları açıktır.

Oğuz Tezmen

Kemal Atahan

M. Sadri Yıldırım

Bursa

Samsun

Eskişehir

Mehmet Dönen

Celal Adan

Necati Yönder

Hatay

İstanbul

Bingöl

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI, TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ VE TÜRKİYE EMLAK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — 1. Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin (bankalar) çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin % 100'üne kadarının özel sektöre satışının gerçekleştirilmesidir.

2. Bankalar, çalışmalarında özerk anonim şirketler olup, kârlılık ve verimlilik ilkelerine ve özel hukuk hükümlerine göre çalışırlar. Bankalar hakkında, 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile bu Kanun, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

3. Bankaların çalışma konuları ve amaçları, merkezleri, sermaye miktarları, hisseleri, genel kurulları, yönetim ve denetim organları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile faaliyetlerine, devir, birleşme, fesih ve tasfiyelerine ilişkin diğer esaslar, ana sözleşmelerinde gösterilir.

4. Bankaların yıllık faaliyetleri bağımsız denetim kuruluşlarıınca incelenerek rapora bağlanır. Bu raporlar bankaların genel kurullarına sunulur.

5. 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler bankalar hakkında uygulanmaz.

MADDE 2.— 1. 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca bankaların (bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları dahil) etkin ve verimli bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

2. Yeniden yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasını müteakiben bankaların hisse satış işlemleri 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair kanun hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Yeniden yapılandırma ve hisse satış işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere yarısı kadar uzatabilir.

3. Bankaları bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tâbi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bunlardan uygun görülenler istekleri halinde, emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabilir. Bu kadro ve pozisyonlar emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşaldıkları takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Özel hukuk hükümlerine göre

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI, TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM
ŞİRKETİ VE TÜRKİYE EMLAK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN
TASARISI**

MADDE 1. — 1. Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası Anonim Şirketinin (bankalar) çağdaş bankacılığın ve uluslararası rekabetin gereklerine göre çalışmalarını ve özelleştirmeye hazırlanmalarını sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılmaları ile hisse satışlarına ilişkin düzenlemelerin ve hisselerin tamamına kadartının özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzel kişilere satışının gerçekleştirilmesidir.

2. Bankalar, anonim şirket statüsündedirler. Bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4389 sayılı Bankalar Kanunu ile genel hükümlere tabidirler.

3. Bankaların çalışma konuları ve amaçları, merkezleri, sermaye miktarları, hisseleri, genel kurulları, yönetim ve denetim organları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile faaliyetlerine devir, birleşme, fesih ve tasfiyelerine ilişkin diğer esaslar, ana sözleşmelerinde gösterilir.

4. Bankaların yıllık faaliyetleri 4389 sayılı Bankalar Kanununun 13 üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasında belirtilen bağımsız denetim kuruluşlarında incelenerek rapora bağlanır. Bu raporlar bankaların genel kurullarına sunulur.

5. 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 5245 sayılı Harcırah Kanunu ve 237 sayılı Taahhüt Kanunu ile bunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ile 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 13 üncü maddesi bankalar hakkında uygulanmaz.

MADDE 2. — 1. 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca bankaların (bağlı ortaklık ve iştiraklerindeki payları dahil) etkin, verimli ve özerk bir şekilde çalışmalarının sağlanması amacıyla yeniden yapılandırılmalarına ilişkin usul ve esaslar Bankalar Kurulunca belirlenir.

2. Yeniden yapılandırma işlemlerinin tamamlanmasını müteakiben bankaların hisse satış işlemleri 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmüleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Yeniden yapılandırma ve hisse satış işlemleri bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 3 yıl içinde tamamlanır. Bakanlar Kurulu bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere yarısı kadar uzatılır.

3. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut personeli hakkında aylık, özlük ve emeklilikleri yönünden tabi oldukları mevzuatın uygulanmasına devam olunur. Bunlardan uygun görülenler istekleri halinde, emeklilik statüleri devam etmek üzere özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılabilir. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile ilgileri devam eden personelin özel hukuk hükümlerine göre çalışacakları süreler kazanılmış hak aylıklarında değer-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair malî hakları bankaların genel kurullarınca tespit olunur. Yeniden yapılandırma süresince bankalarca özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personele ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

MADDE 3. – 1. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Hazine'den olan birikmiş görev zararı alacakları yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa olunur. Çeşitli kanun ve karamemelerle bankalara verilmiş olan görevler program dönemi sonunda yürürlükten kalkar. Devlet yeniden yapılandırma döneminde bankalara bedelini önceden ödemediği görev veremez.

2. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan personeline en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 150'sini geçmemek üzere görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenir. Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz. Bu personele bu Kanununun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bankalarca kendi iç mevzuatına göre yol parası, geçici görevlendirme ve ikamet gideri olarak yapılmış olan ödemeler bu Kanuna göre yapılmış sayılır.

3. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası teşkilâtı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir hukukî merasime tâbi olmaksızın anonim şirket olarak ticaret siciline resen tescil olunur. Bankaların mevcut sağlık yardımı sandığı da bu Kanunla tüzel kişilik kazanır. Sandığın organları, kaynakları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen ana statüsü Banka yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

4. Bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ve bu işlemlere ilişkin kâğıtlar, her türlü vergi, resim ve harçtan istisnadır. Ticaret siciline tescil ve Sermaye Piyasası Kurulu kayıt işlemlerinden ücret alınmaz.

5. Bankalardaki kamu hisseleri, Bankanın ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edilir.

GEÇİCİ MADDE 1. – 1. Bankaların ana sözleşmeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girer. Mevcut yönetim kurullarının görevleri genel kurullarca yenileri seçilinceye kadar devam eder. Bankaların tüm diğer personeli bu Kanunla buldukları kadro ve pozisyonlara atanmış sayılır.

2. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışan personelinden 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre emeklilik hakkını kazanmış olanlara Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay, bu hakkı 2002 yılı sonuna kadar kazanacak olanlara da kazandıkları tarihten itibaren 3 ay içinde emeklilik başvurusunda bulunmaları halinde emekli ikramiyeleri % 20 fazlasıyla ödenir. Ancak, bu kapsamda emekli olan personel, emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl içinde bu bankalarda yeniden istihdam edilemez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lendirilir ve emeklilik işlemlerinde söz konusu kanunun ek 48 inci maddesinin (b) fıkrası ile ek 68 inci maddesi hükümleri uygulanır. Bu kadro ve pozisyonlar emeklilik, istifa, ölüm ve sair nedenlerle boşaldıkları takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılacak personelin kadro sayısı ve unvanları ile ücret ve sair malî hakları bankaların genel kurullarınca tespit olunur. Yeniden yapılandırma sürecinde bankalarca özel hukuk hükümlerine göre yeni istihdam edilecek personele ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

MADDE 3. – 1. Bankaların bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte Hazineden olan birikmiş görev zararını alacakları yeniden yapılandırma programında belirtilen esas ve süreler dahilinde itfa olunur. Çeşitli kanun ve karamamelerle bankalara verilmiş olan görevler program dönemi sonunda yürürlükten kalkar. Devlet yeniden yapılandırma döneminde bankalara bedelini önceden ödemediği görev veremez.

2. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan personeline en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının % 180'ini geçmemek üzere görev ve unvanlarına göre yönetim kurullarınca belirlenecek miktarda bankacılık tazminatı ödenir. Bu personele bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bankalarca kendi iç mevzuatına göre yol parası, geçici görevlendirme ve ikâmet gideri olarak yapılmış olan ödemeler bu Kanuna göre yapılmış sayılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılmış olan bu tür ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve bundan sonra her ne ad altında olursa olsun, bu mahiyette ödeme yapılmaz.

3. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası teşkilâtı, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir hukukî merasime tabi olmaksızın anonim şirket olarak ticaret siciline resen tescil olunur. Bankanın mevcut sağlık yardım sandığı da bu Kanunla tüzel kişilik kazanır. Sandığın organları, kaynakları ile çalışma usul ve esaslarını düzenleyen ana statüsü Banka yönetim kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

4. Bu Kanun çerçevesinde yapılacak işlemler ve bu işlemlere ilişkin olarak düzenlenecek kağıtlar, her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır. Ticaret siciline tescil ve Sermaye Piyasası Kurulu kayıt işlemlerinden ücret alınmaz. Bankalar hakkında 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü maddesi ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.

5. Bankalardaki kamu hisseleri, Bankanın ilgili olduğu Bakan tarafından temsil edilir.

GEÇİCİ MADDE 1. – 1. Bankaların ana sözleşmeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapılacak ilk genel kurullarının onayı ile yürürlüğe girer. Mevcut yönetim kurulu üyelerinin görevleri genel kurullarca yenileri seçilinceye kadar devam eder. Bankaların tüm diğer personeli bu Kanunla buldukları kadro ve pozisyonlara atanmış sayılır.

2. Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte çalışan personelinin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre emeklilik hakkını kazanmış olanlara Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay, bu hakkı 2002 yılı sonuna kadar kazanacak olanlara da kazandıkları tarihten itibaren 3 ay içinde emeklilik başvurusunda bulunmaları halinde emekli ikramiyeleri % 30 fazlasıyla ödenir. Ancak, bu kapsamda emekli olan personel, emekli oldukları tarihten itibaren 3 yıl içinde bu bankalarda yeniden istihdam edilemez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

3. Bankaların mevcut personeli, yeniden yapılandırma süresince istekleri halinde 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre diğer kamu kurumu ve kuruluşlarına nakledilir. Bu halde söz konusu Kanuna göre yapılması gereken ödemeler ilgili bankalarca karşılanır.

MADDE 4. - Bu Kanun bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşünceye kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

3. - Bankaların mevcut personeli, yeniden yapılandırma süresince istekleri halinde 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilir. Bu halde söz konusu Kanuna göre yapılması gereken ödemeler ilgili bankalarca karşılanır.

MADDE 4. - Bu Kanun, bankalar hakkında sermayelerindeki kamu payı % 50'nin altına düşünceye kadar uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

Bülent Ecevit

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı V.

F. Ünlü

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı V.

E. Öksüz

Çalışma ve Sosyal Güt. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. I. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Taskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

İçişleri Bakanı

S. Tantın

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

H. Y. Gökalp

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. AYTEKİN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. C. Ersümer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

I. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan